



Likabehandlingsplan
Plan mot diskriminering och kränkande
behandling

Surte förskola

Läsår 2014/2015

Innehållsförteckning

Grunduppgifter	3
Utvärdering	4
Främjande insatser	5
Kartläggning	7
Förbyggande åtgärder	8
Rutiner för akuta situationer	9
Begrepp	12

Grunduppgifter

Verksamhetsformer som omfattas av planen

Förskoleverksamhet

Ansvariga för planen

Alla pedagoger och förskolechef

Vår Vision

Alla ska känna sig bekräftade och betydelsefulla

Planen gäller från

2014-10-01

Planen gäller till

2015-09-30

Barnens delaktighet

Intervjuer och bland de mindre barnen observationer.

Vårdnadshavarnas delaktighet

Information från vårdnadshavare

Skolråds/ föräldramöten används för information/dialog om hur vi arbetar med planen.

Personalens delaktighet

På stängningsdagen i augusti diskuterades Likabehandlingsplanarbetet och på vilket sätt ny kartläggning skulle gå till. Planen gäller i alla våra mellanmännsliga relationer. Värdegrunden uppdaterades på APT i Augusti

Förankring av planen

Vi anslår den på hemsidan och på varje avdelning..

Utvärdering

Beskriv hur fjolårets plan har utvärderats

Utvärdering på stängningsdagen i juni-14, i arbetslagen och hela huset.

Observation av olika vardagssituationer

Pedagogiska handlingsplaner

Vid incidenter har vårdnadshavarna blivit involverade.

Markörs enkät till tre och femåringarnas vårdnadshavare

Delaktiga i utvärdering av fjolårets plan

Pedagogerna

Resultat av utvärderingen av fjolårets plan

Resultatet av de åtgärder som vidtagits vid incidenter har fallit väl ut.

Rutinerna på Yngreavdelningen justerades och övergångarna har blivit lugnare och tydligare för barnen.

En kontinuerlig översyn av lekmiljöerna ute och inne har skapat en tryggare och mer överblickbar lekmiljö

Större trygghet när pedagogerna fördelar sig bättre.

Idepärmen har blivit framtagen.

Årets plan ska utvärderas senast

2015-06-12

Beskriv hur årets plan ska utvärderas

Intervjuer/enkäter av barn och vårdnadshavare. Åtgärder som vidtas under året följs kontinuerligt upp.

Pedagogerna tar in information från vårdnadshavare vid uppföljningssamtalen

Utvecklingssamtalen ger information om de åtgärder som görs har effekt.

GR enkäten

Skolrådet som bollplank och informationskälla

Ansvarig för att planen utvärderas

Pedagoger och förskolechef

Främjande insatser

Främja likabehandling gällande etnisk, religion eller annan trosuppfattning

Främja ett klimat fritt från kränkningar.

Områden som berörs av insatsen

Kränkande behandling p.g.a. etnisk tillhörighet och religion eller annan trosuppfattning

Barns trivsel

Mål och uppföljning

Barnen ska ha möjlighet att kunna utveckla sin förmåga att handla efter demokratiska principer och ges möjlighet att kunna uttrycka sina tankar och åsikter för att kunna påverka sin situation.

Pedagoger som sprider sig i lokalerna så det skapar trygghet för barnen

Lekmaterial som bygger på barnens intresse.

Lyfta fram minst två av de i barngruppen förkommande religioners traditioner.

Skapa förtroende hos vårdnadshavarna för att barnen inte blir ensidigt påverkade.

Ge barnen redskap för att lösa konflikter

Insats

Reflektion och samtal i arbetslaget och på APT kring vårt förhållningssätt

Förhållningsregler som tagits fram tillsammans med barnen och som bygger på deras åsikter och tankar.

Kontinuerlig översyn av lekmiljön i samråd med barnen, äldre barn

Kontinuerlig/ månadsvis observation av barngrupp och lekmiljön, yngre barn

Använda oss av värdegrundsmaterial, t.ex Kungaskogen och Bamses kompisluva.

Lekar som skapar möjligheter till samspel och turtagande

Komplettering av lekmaterial utifrån de intressen som barnen visar på.

En idepärm med förslag på värdegrundsaktiviteter tas fram.

Ansvarig

Pedagogerna

Datum när det ska vara klart

2015-06-12

Kartläggning

Kartläggningsmetoder

Intervjuer med barnen.

Trygghetsrunda

Observationer av hur den yttre och inre miljön fungerar.

Synpunkter från vårdnadshavare

GR:s enkät till tre och femåringarnas vårdnadshavare.

incidentrapporter

Områden som berörs i kartläggningen

Kränkande behandling och diskriminering p.g.a. Religion eller annan etisk hållning.

Hur barn och föräldrar har involverats i kartläggningen

Vi har genomfört intervjuer med barnen på de äldsta avdelningarna

Information från vårdnadshavare har tagits tillvara.

Observationer av de två yngreavdelningarna för att se i vilka situationer det uppstår konflikter och hur lekmiljön kan påverka.

Hur personalen har involverats i kartläggningen

Diskussioner på stängningsdagen i augusti och på APT då all personal deltagit.

Varje arbetslag har kontinuerlig uppföljning av hur barngrupp och det egna arbetet fungerar.

Resultat och analys

Vi ser att pedagogerna behöver arbeta med turtagning och socialt samspel

Rutinerna behöver ses över.

Bättre överblick av lekmiljön inomhus så att möjlighet till lek i mindre grupper kan skapas.

De mindre barnen behöver tydlighet i rutinerna och en miljö som avspeglar barnens ålder och intresse.

För de allra största barnen behövs det vid utevistelse vuxna som rör sig över hela området och som ser till att barnen inte kan stänga in sig

Behov av att hitta nya lekgrupper/ lekkamrater vid övergång till ny avdelning.

Förbyggande åtgärder

Kränkande behandling p.g.a etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning

Barns trivsel

Områden som berörs av åtgärden

Kränkande behandling p.g.a religion, etnisk bakgrund eller annan trosuppfattning

Barns trivsel

Mål och uppföljning

Genom aktivitetstavla kan vi skapa nya lekgrupper och få barnen till att testa nya lekkamrater, utrymmen och lekar.

Hur vi inreder avdelningarna ska planeras bättre så att det blir tryggare och mer intressant lekmiljö på äldre i samråd med barnen.

Bra rutiner vid övergångar

Förbättra våra introduktioner av nya vikarier.

Åtgärd

Vi ger barnen positiv bekräftelse som bryter invanda lekmönster.

Observationer både inomhus och utomhus.

Möblerar om och flyttar leksaker till ytor som skapar trygghet för barnen

Uppdatera vikariepärmarna.

Motivera åtgärd

Många nya kamrater i gruppen

Barnens lek har förändrats och behov finns att få till en bättre lekmiljö.

Introduktionen av nya vikarier glöms bort..

Ansvarig

Pedagogerna

Datum när det ska vara klart

2015-06-12

Rutiner för akuta situationer

Policy

Inga trakasserier eller kränkande behandling på vår förskola

Rutiner för att tidigt upptäcka trakasserier och kränkande behandling

Personalen cirkulerar inne som ute på platser där barnen känner sig mindre trygga.

Personal som barn och föräldrar kan vända sig till

Lagledarna på resp. avdelning:

Annika Mellqvist Junibacken 0303-371231

Carin Aust Bullerbyn 0303-330157

Annki Almen-Karlsson Villavillekulla 0303-330158

Elisabeth Ekblad Lönneberga 0303-330159

Helena Johansson Förskolechef 0704-320160

Rutiner för att utreda och åtgärda när barn kränks av andra barn

Tar tag i situationen,

Alla vuxna har ansvar

Dokumentation av situationen och påbörjar samtal med de inblandade parterna, information till respektive vårdnadshavare

Ansvar har pedagog/arbetslag.

Arbetslagen diskuterar situationen, för den vidare till lagledargruppen och förskolechef

Ansvar pedagogerna

Lagledargruppen diskuterar och följer upp de åtgärder som vidtagits alt. föreslår en annan åtgärd

Ansvar pedagoger och förskolechef

Varje incident ska anmälas till huvudman

Ansvar förskolechef

Rutiner för att utreda och åtgärda när barn kränkts av personal

1. Anmäl direkt till förskolechef, ansvar närvarande vuxen
2. Vårdnadshavaren informeras
3. Förskolechefen utreder åtgärder och dokumenterar ärendet
4. Verksamhetschefen informeras
5. Förskolechef följer upp ärendet med barn och vårdnadshavare
6. Förskolechef träffar regelbundet den personal som kränkt barnet och samtalar om hur relationen med det kränkta barnet fungerar
7. Om åtgärderna inte är tillräckliga, kontaktas verksamhetschef för hjälp och stöd i det fortsatta arbetet

Punkterna 2-6 är förskolechefs ansvar

Rutiner för uppföljning

Åtgärdsplan upprättas	ansvar pedagogerna
-----------------------	--------------------

Uppföljning av åtgärder inom två till tre veckor	ansvar pedagogerna
--	--------------------

Återkopplar till berörda vårdnadshavare	ansvar pedagogerna
---	--------------------

Rutiner för dokumentation

Incidenterna dokumenteras så fort vi får information om att något barn har drabbats, samtal förs med inblandade barnen.

Ansvar pedagogerna

Dokumentationen förvaras på kontoret

Alla incidenter anmäls till huvudman

Ansvar förskolechef

Ansvarsförhållande

Pedagogerna är ansvariga för att meddela förskolechef som i sin tur anmäler till huvudman, det gäller alla kränkningar eller misstänkta kränkningar.

Begrepp

Diskriminering

Diskriminering är när förskolan på osakliga grunder behandlar ett barn sämre än andra barn och behandlingen har samband med diskrimineringsgrunderna kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, eller ålder. Diskriminering kan vara antingen direkt eller indirekt.

Direkt diskriminering

Med direkt diskriminering menas att ett barn missgynnas och det har en direkt koppling till någon av diskrimineringsgrunderna. Ett exempel kan vara när en flicka nekas tillträde till en förskola med motiveringen att det redan går så många flickor på den aktuella förskolan.

Indirekt diskriminering

Indirekt diskriminering sker när en förskola tillämpar en bestämmelse eller ett förfaringsätt som verkar vara neutralt, men som i praktiken missgynnar en elev på ett sätt som har samband med diskrimineringsgrunderna.

Om exempelvis alla barn serveras samma mat, kan förskolan indirekt diskriminera de elever som på grund av religiösa skäl eller på grund av en allergi behöver annan mat.

Trakasserier och kränkande behandling

Gemensamt för trakasserier och kränkande behandling är att det handlar om ett uppträdande som kränker ett barns värdighet. Några exempel är behandling som kan vara slag, öknamn, utfrysning och kränkande bilder.

Trakasserier

Trakasserier definieras i diskrimineringslagen som ett uppträdande som kränker ett barns värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna (jämför kränkande behandling nedan).

Det kan bland annat vara att man använder sig av förlöjligande eller nedvärderande generaliseringar av till exempel ”kvinnliga”, ”homosexuella” eller ”bosniska” egenskaper. Det kan också handla om att någon blir kallad ”blatte”, ”mongo”, ”fjolla”, ”hora”, eller liknande. Det gemensamma för trakasserier är att de gör att ett barn känner sig hotad, kränkt eller illa behandlad.

Kränkande behandling

Kränkande behandling definieras i skollagen som ett uppträdande som kränker ett barns värdighet, men som inte har samband med någon diskrimineringsgrund.

Sexuella trakasserier

Trakasserier kan också vara av sexuell natur. De kallas då för sexuella trakasserier.

Vuxna måste vara uppmärksamma på och agera i situationer där barnens lek inte präglas av frivillighet, ömsesidig nyfikenhet och intresse, exempelvis när de leker doktorslekar.

Repressalier

Personalen får inte utsätta ett barn för straff eller annan form av negativ behandling på grund av att vårdnadshavaren har anmält förskolan för diskriminering eller påtalat förekomsten av trakasserier eller kränkande behandling.

Diskrimineringsgrunder

Kön

Med kön avses enligt diskrimineringslagen att någon är kvinna eller man.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering och trakasserier

En flicka går före en pojke i kön till en förskola med motiveringen att det redan finns en stor majoritet pojkar på förskolan. [diskriminering]

När barnen leker på gården berättar Peter för sin förskollärare Gunilla att han vill ha en likadan röd mössa som Fatima. Han tycker att den är väldigt fin med små glitterhjärtan på. Gunilla säger skrattande ”Då kanske vi ska kalla dig för Petra, så att de andra inte tror att du är Fatima”. Hon berättar för de andra barnen om det och alla skrattar åt Peter. [trakasserier på grund av kön]

Könsidentitet eller könsuttryck

Med könsöverskridande identitet eller uttryck avses enligt diskrimineringslagen att någon inte identifierar sig som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön.

Diskrimineringsombudsmannen har valt att använda sig av begreppen könsidentitet eller könsuttryck eftersom lagens begrepp könsöverskridande identitet eller uttryck signalerar att det som skyddas är en avvikelse från ”det normala”.

Diskrimineringsgrunden ska inte förväxlas med grunden sexuell läggning. Transpersoner kan vara såväl homo-, bi- som heterosexuella.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier

Sedan ett år tillbaka markerar Erik, 5 år, tydligt att hon helst vill vara flicka och kallas hon och henne. Föräldrarna har gått med på hennes önskemål att bära klänning. En dag är Erik ledsen när pappa kommer till förskolan för att hämta henne. Hon berättar att hon inte fick följa med på utflykt eftersom hon vägrade att ta på sig ett par byxor. Pappa frågar personalen varför Erik skulle byta till byxor och får svaret: ”Det får vara någon måtta med tramset.” Pappan blir också

uppmädat att i fortsättningen klä Erik i ”riktiga kläder” eftersom några barn har börjat reta henne för att hon bär klänning. [diskriminering och trakasserier]

Etnisk tillhörighet

Med etnisk tillhörighet menas enligt diskrimineringslagen nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande.

Alla människor har en etnisk tillhörighet. En person som är född i Sverige kan vara rom, same, svensk, kurd eller något annat. En och samma person kan också ha flera etniska tillhörigheter.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier

En förskola med många barn med annan etnisk tillhörighet än svensk ger förtur åt etniskt svenska barn när man tar in nya barn för att inte få en alltför segregerad barngrupp. [diskriminering]

En av förskollärarna uttalar sig negativt om polacker inför barnen. I barngruppen finns det ett polskt barn som tar illa vid sig. [trakasserier]

Religion eller annan trosuppfattning

Diskrimineringslagen definierar inte religion eller annan trosuppfattning. Enligt regeringens proposition (2002/03:65) bör endast sådan trosuppfattning som har sin grund i eller samband med en religiös åskådning som till exempel buddism eller ateism omfattas av diskrimineringskyddet. Andra etniska, politiska eller filosofiska uppfattningar och värderingar som inte har samband med religion faller utanför.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier

Axel går i Evangeliska Fosterlands-Stiftelsens söndagsskola. Hans dagbarnvårdare säger ”Usch, vilket trams! Ska du bli en sådan där bibelfanatiker?” [trakasserier]

Salima blir ledsen eftersom några av de andra barnen brukar skratta åt hennes mamma som bär muslimsk huvudduk när hon kommer och hämtar henne. En av barnskötarna tröstar Salima, men vidtar inga andra åtgärder. [trakasserier]

Funktionsnedsättning

Med funktionshinder menas i diskrimineringslagen varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller sjukdom fanns vid födelsen, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå.

DO använder sig av Handisams beteckning funktionsnedsättning – och inte funktionshinder eftersom hindren finns i samhället och inte hos personen.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier

Anna som har ADHD får inte börja på samma förskola som sin storebror. Kommunen, som tillämpar syskonförtur, tycker i detta fall att Anna ska börja på en annan förskola. Där finns det andra barn med samma diagnos och personalen har därför kunskap om denna. [diskriminering]

David har muskeldystrofi som gör att han går klumpigt och ostadigt och har lätt för att falla. Några av barnen brukar reta David och kallar honom ”Snubbelfot”. Personalen har hört att han blir retad, men har inte vidtagit några åtgärder. [trakasserier]

Sexuell läggning

Med sexuell läggning avses enligt diskrimineringslagen homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier som har samband med sexuell läggning

Det har gått bra på förskolan tills James äldre bror kommer på besök. Några av barnen har hört när deras storasyskon i negativa ordalag kallat James bror för bög. Nu får James inte vara med och leka eftersom han har en ”äcklig” storebror. Eftersom en av de vuxna på förskolan hör ordväxlingen utan att reagera känner James att han inte har någon att vända sig till. [trakasserier]

Johanna är ny på förskolan och ska fylla i sitt familjetråd. Hon får en förtryckt mall där mammans och pappans namn ska fyllas i. Hon vill ha ett nytt papper med mamma och mamma, men får till svar att hon kan stryka över pappa och skriva dit ”den andra tantens” namn. [diskriminering]

Ålder

Med ålder avses enligt diskrimineringslagen uppnådd levnadslängd. Skyddet mot åldersdiskriminering omfattar alla, unga som gamla. Åldersnormen kan se olika ut i olika sammanhang, men generellt drabbas yngre och äldre av diskriminering på grund av ålder. Skyddet gäller alltså även i förskolan.

Det är dock tillåtet att särbehandla på grund av ålder, till exempel om särbehandlingen är en tillämpning av skollagen.

Exempel på händelse som kan vara trakasserier:

Malte är den enda sexåringen som går kvar i förskolan och inte har börjat i förskoleklass. Det är hans föräldrar som valt det. De andra barnen retar honom ofta för det. [trakasserier]